

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по стопански науки и управление за резултатите от извършеното
оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.8
„Икономика“ в Международното висше бизнес училище (МВБУ) – Ботевград**

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление на 21.06.2017 г. (Протокол № 9) по искане на висшето училище.

На заседание, проведено на 11.04.2018 г. (Протокол № 11), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на 19.10.2017 г. (Протокол № 24).

Експертната група, в състав:

1. доц. д-р Христина Вилхем Благойчева, Икономически университет – Варна, ръководител на ЕГ

2. доц. д-р Румяна Савова Пожаревска, Университет за национално и световно стопанство – София, член на ЕГ

3. Изабела Боянова Таскова, студентка в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПКЧНУ: инж. Георги Шиваров,
извърши проверка в оценяваната институция през периода от 27.11. до 29.11.2017 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“.

Обучението в ПН 3.8 „Икономика“ в МВБУ се организира в „Академична програма“ /икономика, управление и туризъм/ и е в съответствие с мисията и стратегическите цели и задачи на училището. Висшето училище има официално приета и публично огласена политика по качеството, която се прилага и при обучението в оценяваното професионално направление. В него се извършват регулярно външни и вътрешни одити за оценяване на функционирането на СУК и на качеството на обучението в училището.

В МВБУ се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и образователната дейност на академичния му състав. Тя е развита в конкретни вътрешни нормативни актове и документи на висшето училище и е заложена като приоритет в Стратегията за неговото развитие до 2020 г.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“.

В МВБУ е създадена подходяща организация за управление на качеството на образователната дейност, включително в ПН 3.8 „Икономика“. Тя се основава на вътрешната Система за осигуряване, оценяване и контрол на качеството на обучението и на академичния състав, за чието функциониране са създадени съответни структури и са разработени вътрешно-нормативни актове и процедури.

Университетът разполага с конкретни правила за разкриване и санкциониране на изпитни измами на студенти и докторанти и се използва лицензиран софтуер срещу плагиатство. През оценявания период няма констатирани и документирани случаи на изпитни измами от обучаващи се студенти и докторанти в ПН „Икономика“. МВБУ има свой Етичен кодекс за академично единство.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“.

В ПН 3.8 „Икономика“ се прилагат официално приети и публично огласени методически стандарти за учебната документация, съответстващи на действащото законодателство и вътрешни нормативни актове. Във ВУ регулярно се събира и анализира информация от работодатели-потребители на неговите възпитаници.

При оценяването на академичните постижения на обучаващите се студенти в ПН 3.8 „Икономика“ се използват ясни и предварително огласени оценъчни методи и критерии. Те позволяват обективно оценяване на знанията и уменията на студентите и придобитите от тях компетенции по отделните учебни дисциплини.

В МВБУ съществуват и се прилагат специфични процедури за контрол, анализ, оценяване, утвърждаване и обновяване на учебната документация на съответните специалности в бакалавърската и магистърската степен. Параметрите на учебната документация на предлаганите от МВБУ специалности в ПН 3.8 „Икономика“ отговарят на нормативните изисквания.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“.

Учебната документация на специалностите в ПН 3.8 „Икономика“ в МВБУ съответства до голяма степен на потребностите на практиката и се актуализира съобразно изискванията на пазара на труда.

При обучението на студентите в ОКС „бакалавър“ се отделя сериозно внимание на практическата им подготовка. Мнението на студентите във висшето училище е обект на системни проучвания.

В МВБУ се прилагат съвременни методи за оценяване на постиженията на студентите в професионалното направление. Те са разписани в учебните програми по отделните дисциплини и в Наредбата за организацията на учебния процес във висшето училище.

В професионалното направление се осъществява обратна връзка между преподавателите и студентите. Принципите и критериите за формиране на крайните оценки на студентите по отделните дисциплини и условията за присъждането на образователни кредити са оповестени на интернет страницата на висшето училище.

МВБУ разполага с процедура за работа с жалби на студентите. Осигурена е публичност на тази процедура.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“ .

В МВБУ е създадена добра организация за привличане, приемане и адаптиране на български и чуждестранни студенти, включително и в ПН „Икономика“. То разполага с необходимите вътрешни нормативни актове за регламентиране на отделните етапи на „жизнения цикъл“ на студентите, които са огласени на неговата интернет страница.

Висшето училище разполага с правила и процедури за признаване на придобитото висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

През учебната 2016/2017 година в двете ОКС в ПН „Икономика“ са се обучавали 1317 студенти, като от тях 1085 са били в бакалавърската степен, а 232 – в магистърската степен.

В МВБУ са осигурени възможности за мобилности на студентите. Регламентирано е включването на студентите в НИД и в изпълнението на образователни и изследователски проекти.

В МВБУ е създадена система за регистриране реализацията на завършилите в него студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“.

Провежданата от МВБУ кадрова политика е съобразена със законовите изисквания и се основава на публично оповестени процедури за осигуряване на висококвалифициран академичен състав. Обучението по ПН „Икономика“ е осигурено с достатъчно на брой и със съответната квалификация преподаватели на ОТД във висшето училище.

Към 30.06.2017 г. обучението на студентите в ПН „Икономика“ се осъществява от 56 щатни преподаватели, от които 41 са на първи ОТД. От щатните преподаватели 24 са професори (на първи ОТД – 18), 22 са доценти (на първи ОТД – 15), 6 са главни асистенти с докторска степен (на първи ОТД – 4), а 4 са нехабилитирани преподаватели без докторска степен. Средната възраст на академичния състав на ОТД във висшето училище е 58,4 години.

Почти всички профилиращи дисциплини в учебните планове на отделните специалности и ОКС в ПН „Икономика“ се водят от преподаватели на ОТД в МВБУ. Те имат доказана квалификация и професионален опит в областта на оценяваното професионално направление. През оценявания период е постигната сравнително висока изходяща преподавателска мобилност с различни цели (научноизследователски, обучение, преподаване). Осъществени са 54 изходящи мобилности на преподаватели в ПН „Икономика“ във висши училища в 27 държави.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“.

През оценявания период преподавателите в ПН „Икономика“ на ОТД в МВБУ са осъществили 666 публикации, като 510 публикации са в страната, а 156 публикации (23,4%) в чужбина. От преподавателите на първи ОТД в училището, осигуряващи обучението в оценяваното професионално направление, са осъществени 358 публикации от които 116 публикации (32,4%) са били в чуждестранни издания. На един преподавател на първи ОТД, осигуряващ обучението в ПН „Икономика“, се падат средно по 8,4 публикации в страната и 2,7 публикации в чужбина. Публикациите му в научни издания с импакт фактор в страната съставляват 0,4%, а в чужбина – 14,4%, от всички публикации на щатните преподаватели в оценяваното професионално направление.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“.

В МВБУ е осигурена достатъчна и съвременна материална база за обучение и научни изследвания. Добре оборудвани са компютърните зали, които са съобразени с потребностите на обучението в съответните професионални направления. В учебните бази на висшето училище е осигурен свободен достъп на студентите, докторантите и преподавателите до безжичен интернет.

Обучаващите се студенти в ПН „Икономика“ са осигурени с голям брой учебни и научни издания в областта на икономиката. Те имат свободен достъп до международни електронни библиотеки и бази данни. В МВБУ са създадени необходимите технически и технологични условия за дистанционно обучение и са спазени държавните изисквания при организирането и провеждането на такова обучение. Във висшето училище се осъществява добро академично и административно обслужване, подпомагащо обучението на студентите. Значителна част от административните услуги в училището се осъществяват по електронен път.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

В МВБУ е създадена добра организация за управление на информацията, свързана с качеството на обучението на студентите и тяхната реализация. Университетът разполага с функционираща система за проследяване професионалната реализация и кариерното израстване на обучаващите се в него студенти.

Висшето училище поддържа собствени информационни масиви за националните и световните постижения в оценяването професионално направление и за актуалността на предлаганите от него образователни програми.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“.

МВБУ има добре структурирана и поддържана в актуално състояние интернет страница, която е достъпна в глобалната интернет мрежа.

На страницата на висшето училище са огласени основните вътрешни нормативни актове и документи за регламентиране на отделните дейности и процеси в училището и „жизнения цикъл“ на студентите. Те се актуализират периодично.

В МВБУ са създадени необходимите условия за популяризиране на научните постижения и творческите изяви на студентите и преподавателите. Висшето училище осигурява информация за възможностите и условията за осъществяване на мобилности от студенти и преподаватели в училището.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

В МВБУ се извършва регулярен мониторинг и периодично актуализиране на предлаганите от него образователни програми по установените за това правила в СУК на висшето училище. Взимат се предвид оценките и препоръките на студентите, работодателите и бизнеса при анкетирането им.

Във висшето училище се осъществява ежегоден мониторинг на успеваемостта на студентите, включително и в ПН „Икономика“.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

В МВБУ се извършва регулярен мониторинг и периодично обновяване на предлаганите от него образователни програми по конкретни правила и процедури. Осигурено е частично включване на представители на бизнеса в комисии за провеждане на държавни изпити или за защиты на дипломни работи.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **18.04.2018 г. (Протокол № 12)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионални направления по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика“ в Международно висше бизнес училище – Ботевград, на основание обща оценка: **9.51 (девет цяло и петдесет и една стотни).**

За ОКС « бакалавър »

- „Счетоводство и контрол“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Международен бизнес“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.
- „Маркетинг“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.

За ОКС « магистър »

- „Дигитален маркетинг“ - задочна форма на обучение.

- „Счетоводство и одитинг“ – задочна форма на обучение.
- „Бизнес финанси“ – дистанционна форма на обучение.
- „Данъчно облагане и контрол“ - задочна форма на обучение.

2. Срокт на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионалното направление 3.8 „Икономика“ в Международно висше бизнес училище - Ботевград, за ОКС „бакалавър“ 2 000 студенти (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение) и за ОКС „магистър“ 370 студенти (редовна и дистанционна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 2 370 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

1. Да се увеличи броят на програмите на чужди езици в ОКС „магистър“.

Срок: м.септември 2019 г.

2. Да се увеличи публикационната активност на преподавателския състав в чуждестранни научни издания.

Срок: постоянен

3. Да се осигурява развитие на академичния състав, което да допринася за постигане на балансирана структура, приемственост и академично израстване на преподавателите.

Срок: постоянен

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКСНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)